

Insekternas litteraturhistoria, del 23. Rumänsk lepidopterologi fokuserad på vänster vinge

ANDERS NILSSON & GÖRAN SJÖBERG

Mycket tack vare förläggaren René Coeckelberghs bokutgivning och hans lyriktidskrift Jakobs Stege (1977-1983) har vårt land begåvats med en rik flora av rumänska författare översatta till svenska, bl a i den fina bokserien 'Röster från Rumänien'. Utgivningen stimulerades säkert av att den numera bortgångne Coeckelbergh gifte sig med den i Bukarest uppväxta författarinnan och konstnären Gabriela Melinescu (se bl a hennes bok 'En solitär egoists dagbok' från 1982). Det är då en historiens paradox att när 'Insekternas litteraturhistoria' nu äntligen tar sig an en rumänsk författare så är det Bonniers förlag som står för den svenska

utgivningen. En sår och en annan skördar. Tuppen på berget må gala i protest.

Mircea Cartarescu är född 1956 i Bukarest och utbildad litteraturvetare. Med tanke på sin unga ålder har han redan en rik utgivning av dikter, essäer och romaner. Han introducerades för svenska läsare med Nostalgia (2002), en bok som kunde komma ut i o censurerat skick först efter Ceausescu-regimens fall. Nostalgia följdes i Sverige 2004 av 'Orbitör. Vänster vinge', vilken är den första delen av en trilogi av tre böcker som tillsammans bildar en fjäril. Den andra delen, 'Kroppen', har hunnit utkomma på rumänska; den tredje, 'Höger vinge', väntar på att

skrivs. Ett sådant romanprojekt innebär självklart att Cartarescu tar gräddfilen fram till tätposition vad gäller angelägna projekt för vår lilla serie. Om vi skulle invänta de resterande två volymerna skulle vi tvingas spränga våra ramar och ge ut ett dubbelhäfte av Natur i Norr innehållande endast litteraturhistoria.

Författaren presenteras av förlaget som postmodernist men kan lika gärna kallas symbolist¹, anhängare till en skola i Frankrikes sena 1800-tal och helt säkert välbekant för litteraturhistorikern Cartarescu. Symbolisterna hyllade Baudelaires och Rimbauds dekadenta varianter av romantiken. Cartarescus prosa liknar ingenting annat i sin furiösa energi, möjligen uppvisar han samma ohämmade hädande som hos Isidor Ducasse (ILH nr 5) och samma fabulerande som hos Mikael Niemi i dennes vildaste stunder.

Cartarescus insektsintresse gör sig märkbart redan i Nostalgia, som innehåller en samling täta och suggestiva berättelser från ett drömligt Bukarest befolkat av särlingar. Minnen från författarens uppväxt återges med ett underliggande vemod i ett mystiskt skimmer. Språket är bländande och som läsare sugts man in i Cartarescus värld för att sedan vakna upp till en fattigare verklighet. Vi börjar med att bekanta oss med barndomsvännen Traian och hans mullvadssyrsa (Nostalgia sidan 87):

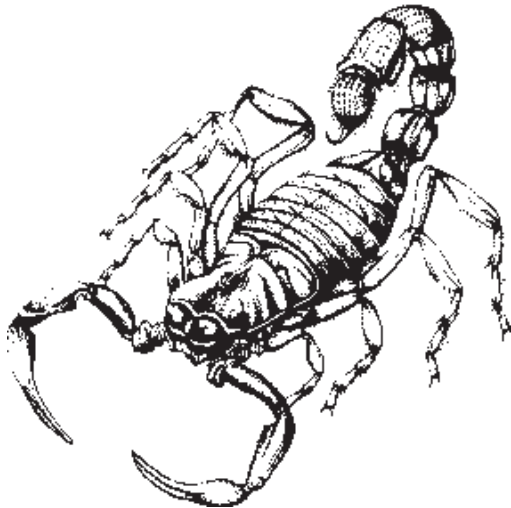

Han hade också en jättesyrsa, luden som om den hade päls, ungefär en decimeter lång, med runda rubin-klara ögon och han hade den i en glasburk. När vi efter kvällsmaten var tillbaka i sovsalen och trängdes för att rota fram

pyjamasarna, och somliga drog ifrån de stora gardinerna för att kunna byta om bakom dem, så att solens smälta glöd föll in i det långa vita rummet, brukade Traian ställa burken på fönster-brädan och bland nakna pojkar eller sådana med ena benet i prickiga pyjamasbyxor bli stående fullt påklädd och drömsk och fixera jätteinsekten som om han hade velat hypnotisera den. Då reste sig syrsan, lade frambenen mot det skymningsröda glaset och stod alldeles stilla. Denna ordlösa dialog fortgick i flera minuter, till synes allt längre för varje kväll. Traian sa att han försökte koncentrera sig på insekten till den grad att han gick in i huvudet på den och såg på oss inifrån burken. Och då skulle syrsans hjärna ha trängt in i hans huvud, sa han. Om det gick så måste vi se upp så att vi inte vaknade av att han bet oss i strupen. Allt detta fyllde oss med fasa. En natt när vi hade haft kuddkrig tills vi var alldeles slut var vi ett par tre stycken som bestämde oss för att döda syrsan. Traian hade den inlåst i sitt sängskåp och nyckeln hade han i ett snöre om halsen. Men vi hade en annan nyckel som passade och så kom det sig att vi i skenet från en ficklampa trevade oss fram till burken som vibrerade av något som fåktade inuti. Vi gick ut i tvättrummet med den och stod där länge i lampskenet och såg på den monstruösa varelsen. Den hade rest sig till hälften och stödde sig med stora spadar till ben mot glasväggen. Vi visste inte vad vi skulle göra med burken. Vi var rädda för att skruva av locket som Traian hade gjort små hål i med en spik. Till sist kastade vi ut den genom ovanfönstret i tvättrummet, bort i buskaget på baksidan av baracken.

Förhållandet till kvinnan är ett centralt tema i Nostalgia, med klara paralleller till Salvador Dalis hemliga liv (se del 15 av vår serie). Skräcken för denna främmande varelse förmedlas genom att hon ges drag av bönsyrsor eller giftiga spindlar. Den lilla döden utspelar sig alltid i skuggan av den stora (Nostalgia sidan 104):

Jag hade läst att vissa spindelhonor under parningens lopp äter upp hannen, och jag hade börjat skriva drömartade berättelser där jag föreställde mig vad som skulle hända om det vore

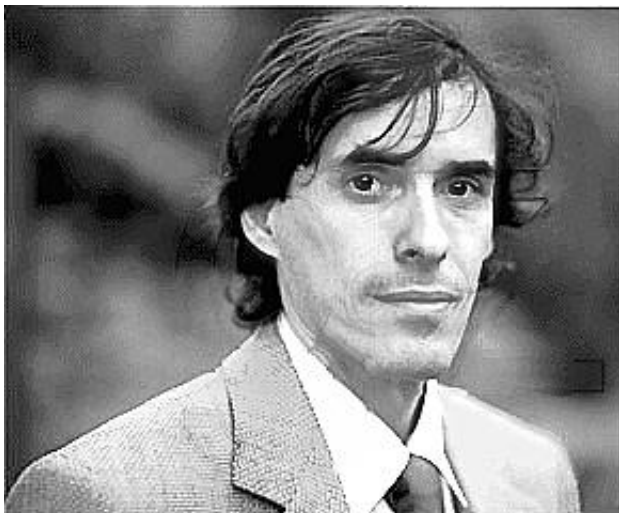

likadant i människornas värld, om kvinnan dödade mannen efter parningen. Jag föreställde mig det dilemma som mannen skulle hamna i – att behöva välja mellan sina två djupaste instinkter. Att veta om att kvinnan skulle komma att döda en och ändå inte kunna låta bli att attraheras av henne ... Eller också tänkte jag på bönsyrans, den märkliga *Mantis religiosa*, som under parningen helt enkelt knaprar i sig sin älskare. Eller på skorpion-honan som på några sekunder hittar hannens enda sårbara punkt, den enda sprickan i hans kitinpansar, och sticker honom där med stjärtens giftklo ...

Till slut lyckas dock berättaren komma förbi sina skräckversioner och förenas med den flicka han länge åtrått. Detta sker dock först efter en mardrömsartad nattlig rundvandring i naturhistoriska museets zoologiska samlingar som nås via en rad oväntade underjordiska förbindelser. De döda djuren vaknar till liv och de är med mycket små marginaler paret överlever sitt nattliga äventyr.

En annan drömsekvens befolkad av djur utspelar sig i någon mörk skog, med döda träd sjudande av liv (Nostalgia sid 245):

Jag kom dansande och skuttande på min stig när det i en krök plötsligt låg ett kullfallet träd tvärs över den. När jag kom fram till det var min glädje med ens som bortblåst. Jag blev stående villrådig: stammen var lika bred som jag var lång och verkade alldeles murken. Ett myller av köttätande rödmyror med fullt synliga käkar strömmade ut genom en spricka i barken. Att gå runt trädet verkade nesligt för då skulle jag vika av från stigen. Att vända om kunde jag inte förmå mig till. Jag satte mig ner på en stubbe och grät. Och i drömmen är gråten mycket mer hjärtslitande än i verkligheten. En otäck tusenfoting, lika lång som min hand, kom krypande in mellan mina fötter när jag satt och torkade tårarna med kjolfällan. Jag for upp och visste inte vad jag skulle göra, jag grep tag i en flik av barken och ryckte till. Den var murken och lätt som kork. Under den låg en död koltrast som myrorna var i färd med att äta upp. Fågelkadavret var en enda levande, röd, aggressiv, sjudande massa. Jag tog den ytterst i ena vingpetsen och singlarde i väg den några meter med myror och allt. Snart hade trädstammen tömts på insekter, så när som på barkborrarna som grävde sina parallella kanaler i det mjöliga svampiga virket. Alla de

glupska krypen gav sig av efter koltrastlikt.

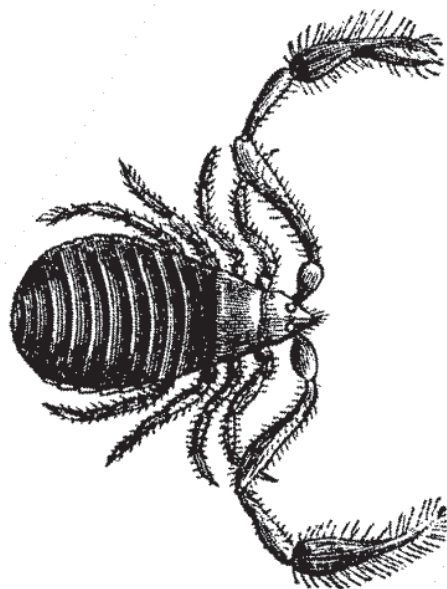
En recensent har beskrivit 'Vänster vinge', första delen i trilogin *Orbitór*, som "ett cerebral-genitalt kontinuum av megalomana fantasier och deliriska visioner där Bukarest och dess historia blir berättarens egen konstgjorda kropp, kallad vid hans namn och fuktad med hans åtrå." Den konstgjorda kroppen är en fjärils och dessa insekters förvandling är ett återkommande tema kopplat till berättarens och hans stad och lands olika utvecklingsstadier.

Historien är i en viss mening en släktkrönika och handlar om författarens ungdom och om hans föräldrar och förfäder. Där ryms också en skildring av hans vistelse på en neurologisk klinik i Bukarest, och en löst inkopplad sidohistoria om religiösa sekter i New Orleans. Märkligt nog finns också politiska referenser till kommunismens utveckling och t o m den fruktade säkerhetspolisen Securitate.

Fjärilar fladdrar till synes planlöst omkring bland gränderna i barndomens Bukarest. De dyker skimrande upp på små kinesiska preventivmedelsaskar i tobaksaffärernas glasdiskar. Insekter omnämns inte bara i litteraturen. De kryper på riktigt kring inne i böckerna och kan till och med förändra texten genom att knapra i sig av bokstäverna. På samma sätt kanske vi själva kryper omkring

i någon berättelse, iakttagna av jättelika betraktare (*Orbitór* sidan 28):

Halvsovande spionerade jag på böckerna med voyeurens lidelse, här och där rev jag av ett hörn av en sida och granskade de fjuniga fibertrådarna, jag pillade på ett flagnande sår på en bokrygg eller iakttog någon halvtimme en insekt som bodde där, i Dostojevskijs *Dubbelgångaren* eller i *Fysik för alla*. Insekten var pytteliten med försvinnande liten kropp och sex genom-skinliga ben med en mörk fläck längst ut på vart och ett. Först om man koncentrerade sig kunde man urskilja de likaledes genomskinliga antennerna som rörde sig oavbrutet. Tålmodigt vandrade den backe upp och backe ner i det dåliga papperet, gick ner sig mellan sidorna och kom upp igen i det starka gula ljuset utan att fästa sig vid de komplicerade fysiska proces-serna i Goljadkins hjärna eller vid de svarta bokstäverna – större än insekten själv – vari hans vansinne var kodifierat. Med starka små klor höll den sig väl förankrad i sin bok, i det universum där den var född, och sveptes inte bort även om man blåste aldrig

så hårt. Den bara hejdade sig ett ögonblick och bjöd motstånd mot orkanen, tryckte magen mot sidans grova matta, innan den fortsatte igen med jämna, förnöjda steg. Ingen kunde köra ut den ur dess rike, där den hade hamnat och där den en gång skulle låtsas vara en torr flaga längst ner på en sida och lägga sig ner och dö. Kanhända gnagde den ibland av små vita eller svarta smulor av bindningen. Stoppade kanske in äggladaren i pricken över j:et i Goljadkin och lämnade kvar små cylindriska rör med ett litet embryo i varje. Den visste inte att bokstavsvärlden hade betydelse, att den kunde läsas, den bara levde där och det var gott nog. Kanske Goljadkin, eller kanske jag, vars öga stort som en miljard solar närmade sig den, var Gud för denna insekt, men dess egna nervknutar orkade knappt hålla den vid liv. Jag var en Gud som inte hade skapat den och inte kunde frälsa den, en evigt okänd och outgrundlig Gud.

Orbitór rymmer även historiska tillbakablickar från ett medeltida Rumänien. Badislavas bybor drivs ut på en lång vandring efter att deras by ödelagts under en dramatisk strid mellan onda och goda demoniska krafter. Under deras passage av en stor flod dyker så fjärilarna upp på oväntade ställen (Orbitór sidan 57):

Raden av slädar färdades under tystnad i kylan över den förtrollade nejden. På en famns djup under isen såg man nämligen fjärilar med utbredda vingar. Deras fina, scharlakansröda eller svartmuskiga kroppar, ludna som larver, var längre än tjugo fot och mellan vingarna mätte somliga rentav fyrtio fot. De små smala benen, tre på varje sida, stack ut åt sidorna, och sugsnabeln med vilken

de skulle ha druckit blommornas nektar (men var fanns det blommor stora som slott till sådana underbara insekter?) låg snodd som en klockfjäder under huvudet med stora rödglimmande ögon. Och vingarna – azurblå vingar med hjärtskärande purpurrod sammetsyta, med skiftningar och nästan med smak av ruttna körsbär, av pistaschgrönt pistaschträd, av pomerans med samma känsla i fingertopparna som av ögonlock på persiska mattor, med oförvägna blommönster, med svalstjärter och påfågelsögon, illerögon, getingögon, synderskeögon och vessleögon – vingarna tävlade i skiftningar och vattringar med liljorna på marken, de som varken arbetar eller spinner, som evangelisten säger, och likväl var inte ens Salomo i all sin prakt klädd som en av dem. Överallt, över hela flodens sträckning, så långt ögat såg, bredde de brokiga fjärilarna ut sig med utspända vingar på några fots avstånd från varandra till ett golv. Det var en svindlande syn. De som befann sig på avstånd tedde sig små och färglösa som i ett blåaktigt töcken, men var och en som slädarna för över blev ett förtrollat väsen, ett skogsrå som dem de gamla talade om, en osynlig hind, ett väsen som basiliken eller den mjölkvita enhörningen.

Bönderna rastar på Donaus is och får då för sig att prova på hur fjärilskött smakar.

Trots prästens maning till besinning var det efter en stund några bybor som upplivade av brännvinet tog fram hackor och störrar med eldhärdad spets och började hacka ett hål i isen. Runt vaken gjorde de upp eldar för att kunna få upp hela den bevingade buffeln på isen. Alla arbetade hårt i några timmar och till slut stod de runt omkring

och kunde känna den sammetslena pälsen på den tvärrandiga buken och ta en näve små fjäll som liknade fiskfjäll från vingarna. Och när plötsligt en skälvning genomför fjärilens knoppförsedda spröt, och det började pulsera i de tunna benen, högg bönderna av huvudet med handyxa och rullade undan det som en tunna. Tjockt, blåaktigt blod stänkte på slaktarna. Sedan började de skära loss hela stycken från ryggen. Köttet var glasartat och dallrande som aladåb om än lite fastare och hade en sötaktig doft. Några ben stötte de inte på i fjärilskroppen men hinnor och pärlemorglänsande trådar höll den samman likt en lysande trål. De lade köttet i lerkrus på trefot och kokade det. Alla åt av det utom prästen som anade att detta var ännu ett av Hin Ondes påfund. Men inget ont drabbade dem: bönderna slickade fingrarna i förtjusning över det oerhörda djurets smak. När de krossade skalet kring benen fann de där ett slags märg som var ännu godare. I huvudet som de mörbultade förgäves hittade de bara en knytnävsstor hjärna med motbudande mögellukt. Sedan magarna sålunda hade fått sitt och alla var över måttan glada, tog de fram trädgårdsknivar och skar stycken av vingarna som var som segelduk färgad i tusentals färger. De kallade på sina kvinnor och svepte skintrasorna om höfterna på dem. ”Sån kjortel har inte ens tsarinnan!” log de och skrattade medan kvinnorna, som visste bättre, svarade att det bara var zigenerskor som hade så färggranna kläder. Så tog de trasorna, svepte dem om sig i slädarna och gav sig åter av. Kvar på isen lämnade de den stora, lemlästade fjärilen. Vingarnas nerver låg som kryckor bredvid kroppen, benresterna var kringspridda bland ispölar och vedaska.

Cartarescu ger i *Orbitór* flera djupgående anatomiska och fysiologiska utvecklingar kopplade till våra förgängliga kroppars förvandlingar. Han har verkligen sinne för relationer och ser överraskande kopplingar mellan skenbara motsatser. I kroppens symmetri intar kön och hjärna motsvarande plats mellan bak- resp framben, vilket kan leda till betraktelser av hjärnans sperma och äggstockarnas minnen.

De bilder författaren frammanar och som handlar mycket om kärll, behållare och rör skulle kunna vara skapade av konstnären H R Giger ². Han är mycket fascinerad av naturvetenskapens alla discipliner och beskriver allt som exakta arter och metalllegeringar eller neuroner i olika system. Det ger texten en skrämmande exakthet och trovärdighet mitt i alla fantastiska förvandlingsnummer.

Hos fjärilen är kroppen uppspänd mellan vingarna, som nuet mellan framtid och det förflutna (Nostalgia sidan 67):

Vi har alla minnet av det förflutna, men hur många av oss kan erinra oss framtiden? Och ändå befinner vi oss mellan det förflutna och framtiden som en maskformig fjärilskropp mellan två fjärilsvingar. Den ena kan vi använda till att flyga med, för vi har skickat nervtrådar

ända ut i kanterna på den; den andra är okänd, ungefär som om vi skulle sakna öga på den sidan. Men hur ska vi kunna flyga med en vinge? Symmetrins profeter, invigda och kättare ställer i utsikt vad vi skulle kunna bli och vad vi måste bli. Men vad de ser *per speculum in aenigmate* ska vi alla få se klart och tydligt, åtminstone lika klart och tydligt som vi ser det förflutna. Då ska också vår plågsamma nostalgi bli fullständig, tiden ska inte längre finnas, minnet och kärleken ska vara ett, hjärnan och könet ska vara ett, och vi ska bli lika änglarna.

Författaren verkar besatt av utvecklingsbiologin och likheter mellan denna och människans personliga utveckling. Han använder gång på gång insekspuppan som en metafor och hela Orbitór vimlar av kläckande, flygande, svärmande, krypande, döende och ruttnande fjärilar.

Gränsen mellan människa och fjäril tycks suddas ut, inte minst i ett avsnitt där författarens föräldrar stöter på en märklig kvinna som suttit instängd i en hiss i tolv år sedan hon befruktats av en amerikansk flyglöjtnant i det sönderbombade Bukarest under världskriget (Orbitór sidan 217):

Lhytten av valnötspaneler med speglar som spred prismor och regnhågsfärgade Liri-seringar, satt på en pall en rödkindad naken kvinna med bländande mogen mjölkvit hud. I famnen höll hon en väldig fjäril, stor och tung som en svan med tjock sam-metslen kropp och sex nervösa små ben, vilkas klor vilade på kvinnans bröst och mage. Huvudet var runt med gåtfulla ögon och en snabel hoprullad som en klock-fjäder. Vingarna, som inte kunde vecklas ut helt i det trånga utrymmet, klädde hytten i lysande blått som man inte kunde se på utan att få ont i ögonen, precis

som man inte kan titta på en svetslåga. Kvinnan var i fyrtioårsåldern. Det förstod man av ringarna under de glasartade, intelligenta ögonen, av de något slappa vitaktiga brösten med synliga blå blodkärl närmast vårtgården, och av de djupa magvecken. Håret var så långt att det nådde ner på det skamfilade hissgolvet där det bredde ut sina yttersta flikar efter att ha ringlat runt hennes högra vad i slingor. En svag doft som snabbt upplöstes i den ljuva våryran utgick från bilden av kvinnan med fjärilen i famn. Ett stort melankoliskt omega var inetsat mellan hennes ögonbryn.

En lång stund blev hon sittande närmast orörlig och betraktade de båda ungdomarna i skymningsljuset. När hon reste sig kände de kraften i hennes mogna kvinnobäcken och finheten i det torra krusiga håret som inte lyckades dölja det välvda vita könet och dess sammetsmjuka vertikala fåra.

Befriad från instängdheten mellan hiss-
väggarna där den hade lämnat kvar ett blått
ögonskuggelikt stoft, flaxade nu fjärilen till
ett par gånger med vingarna. När de var
utbredda mätte de mer än tre meter mellan
vingspetsarna. Med armarna om den
segmenterade kroppen höll kvinnan fast
fjärilen av alla krafter. Men likafullt
lyckades den slita sig, kretsa som en
rovfågel över ödetomten och sedan sätta
sig på den solvarma blindväggen på huset
längst bort. Den satt kvar en stund i
kvällssolens rödaktiga sken med utbredda
vingar som nästan täckte hela den gulaktiga
väggen, sedan fällde den ihop vingarna och
blev sittande som visaren på ett solur och
kastade en spetsig skugga över maskrosor
och kamomill som växte vid väggen. Ljuset
föll snett mot undersidan av yingarna och
framhävde vener och nerver på ljusblå
botten. Över det spetsiga hustaket där
himlen fortfarande var som på efter-
middagen stod en knappt urskiljbar vitaktig
månskära.

Kanske människans fosterutveckling och
fjärilslarvens tillväxt och metamorfos ändå
inte skiljer sig så mycket åt?

Vad mig beträffar satt jag i hissen i tolv år
och åldrades medan jag födde och fostrade
min unge. Jag kände den från första stund
i livmodern, först som en fruktansvärd,
blind larv med käkar som såg förfärliga ut
men lyckligtvis var mjuka. Jag såg den
nämligen, för magen hade blivit liksom av
glas. Den åt upp moderkakan som en larv
på ett kålblad. Sen växte det ut små ben på
den och vingarna började knoppas. Over
en natt blev den fjäril, korsfäst i mina
äggledare som i en fjärilssamling, och sög
med sin snabel upp geleproppen som skilde
den från yttervärlden. När den föddes var
den helt insvept i vingarna, nedsölad av
blod, fostervatten och sin egen avföring,
så att jag fick ägna dagar åt att tvätta den
med saliv, tårar och mjölk. Efter bara en
vecka var den fjunig och fräsch, hade
glittrande ögon och vecklade ut vingarna
som den kunde flaxa fritt med mellan
spegeln och gallret. I början var den bara
ett par decimeter mellan vingspetsarna och
den blå färgen lyste inte som nu. Det är en
hona, och den blir köns mogen vilken dag
som helst. Jag kammar varje dag med
fingrarna det mjuka luddet på magen på
den och känner kring de nedersta ringarna
hur de små rören växer som vida omkring
ska fylla luften med dofterna, som bara
deras antenner uppfattar. Feromoner - en
molekyl räcker till en kubikkilometer luft.
Ja, snart ska jag få friare till min lilla
flicka..."

Romanen avslutas med att en sido-
historia som börjar med trolldom i
Louisianas träskmarker upplöses i en

orgiastisk underjordisk rit med drag av de gamla grekiska mysterierna, med död och återfödelse. Här kan man ana en trolig inspiration från den store rumänskfödde författaren, mystikern och religionshistorikern Mircea Eliade³ (Orbitór sid 377):

Enstaka, tiotals flickor med naken överkropp, med håret flätat i hundratals flätor och pupiller vidgade av belladonna trängde sig fram genom mängden. Somliga hade bröstvårtor genomstungna av glasliknande jadeitringar. Andra hade en svastika tatuerad mellan bröstet. Över hundra flickor fyllde snart platsen mellan prästen och åskådarna. Deras bara fötter lämnade fuktiga spår på det lena genomskinliga stengolvet, och spåren omvärvades av ånga som sakta förflyktigades.

'Tikitan!' ropade officianten för sista gången, och de hundra jungfrurna upprepade unisont det heliga ordet och blev stående med gapande munnar. Deras tjocka läppar var tatuerade med grova blå tecken ända in på tandköttet, och de röda lystna tungorna räcktes ut i hela sin längd under gnistrande tandrader. Det var en märklig, skrämmande syn: flickorna stod och darade med uppspärade ögon och uträckta tungor. Hela muskelgrupper på lår och armar och längs ryggraden riste som av ett eget liv, på samma sätt som vid epileptiska anfall eller under stor hysterisk kris. På de muskulösa tungorna visade sig små svullnader som framhävde smaklökhävar. De växte alltmer och blev till vitaktiga bölder, som man inte kunde se på, och brast en efter en under födsloskrin från martyrerna. Med alltjämt fuktiga vingar och

med en glittrande vätskedroppe längst in i sugsnabelns spiral kläcktes hundratals, tusentals fjärilar ur blåsorna. Till en början var de bleka som embryon, sedan antog de snabbt kalejdoskopiska färger, sammetsmatta eller metallglänsande, och tog till flykten från de söndertrasade tungorna. Snart var luften uppfylld av dem, men de största och vackraste med ögon som kinesiska fiskar och svävande slöjor längst ner på vingspetsarna, fladdrade makligt runt stålblomman och hjärnan vid kanten av avgrunden.

'Tikitan!' mumlade folkmassan, och även jag kom på mig med att viska det barbariska ordet. Jungfrurna segnade ner på glasgolvet och blev liggande som döda. Bara någon enstaka skälvning genomfördes deras livlösa kroppar. Tiotals fjärilar med påfågelsögon eller korallmönster svävade nu likt tjockt, luddigt, sammetsartat frömjöl kring Fra Armandos blottade hjärna. Flera månader tidigare hade unga flickor gått omkring på blomsterängar överallt på jordens rund. En stor tung fjäril kommen från ingenstans hade börjat cirkla kring dem. Av samma impuls man kan få om

vintern när man vill fånga snöflingor hade varje flicka lagt sig ner bland liljekonvalj och sammetsblomster och räckt ut sin lilla smådjurstunga och låtit fjärilen sätta sig där och med vingarna smeka hennes gom som var randig som en kattgom. De sex små fjärilsbenen visade sig bereda tungan en oväntad njutning som dock efterträddes av en skärande smärta. Den bevingade hade nämligen stuckit ner sitt taggiga äggläggningrör i den röda tungan och sått sina vallmofröstora ägg. Sedan tog den till flykten och försvann, medan flickan fick ligga och gråta bland blomstren, som våldtagen av någon bevingad sagogestalt.

Vi väntar med spänning på nästa del i trilogin. Vad finns kvar att beskriva?

Cartarescu M. 2002: Nostalgia. Översättare: Inger Johansson. ISBN: 9100578762, 352 sidor.

Cartarescu M. 2004: Orbitör. Vänster vinge. Översättare: Inger Johansson. ISBN: 91-0-010248-2, 392 sidor.

Eliade M. 1978: Den gamle mannen och officeren. Översättare: Barbro Andersson. ISBN: 91-7250-106-5. Coeckelberghs. 122 sidor.

Noter

1) "I motsats till den klarhet, logik och precision, som härskat i den föregående skolan (*naturalismen; red's anm*), eftersträvade **symbolismen** det dunkla, det

mystiska, till och med det obegripliga." <http://sv.wikipedia.org/wiki/Symbolism>

2) (<http://www.hrgiger.com/index.html>)

3) I Eliades fantastiska roman "Den gamle mannen och officeren" figurerar också en undervattensgrotta och författaren var också expert på antikens eleusinska mysterier, se t.ex <http://users.erols.com/nbeach/eleusis.html>

